

Uvoz robe u putničkom prometu za osobne potrebe putnika

Željka Marinović, dipl. oec.

U ovom članku autorica pojašnjava uvoz robe u putničkom prometu za osobne potrebe putnika.

Roba u osobnoj prtljazi putnika podrazumijeva, između ostalih, stvari opravdano potrebne za putovanje i izbjivanja izvan mjesta stalnoga boravišta kao što su obuća, odjeća, hrana, higijenske potrepštine, prijenosni elektronički uređaji (mobilni telefon, prijenosno računalo, itd.) i sl., za osobnu uporabu putnika ili članova njegove obitelji, u količini koja ne smije upućivati na to da se radi o uvozu ili izvozu iz komercijalnih razloga odnosno za prodaju. Stvari opravdano potrebne za putovanje smatraju se nekomercijalnom robom koje putnici mogu deklarirati usmeno ili radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom za puštanje u slobodni promet ili privremeni uvoz, ovisno o vrsti stvari koje se uvoze.

Pri unosu ili iznosu kućnih ljubimaca u nekomercijalne svrhe, unos i iznos divljih vrsta, proizvoda životinjskog podrijetla u osobnoj prtljazi putnika, bilja, biljnih proizvoda, sjemena, bilja za sadnju, unos lijekova i opojnih tvari, unos i iznos oružja, izvoz i uvoz kulturnih dobara te unos i iznos novca u putničkom prometu primjenjuju se ograničenja, zabrane ili druge posebne formalnosti glede obveze posjedovanja odgovarajućih isprava nadležnih tijela, količinskog ograničenja kod unosa te provedbe posebnih procedura nadzora pri unosu ili iznosu određenih vrsta robe.

Znači da je putnik obavezan prijaviti i pokazati robu carinskom službeniku podnošenjem usmene deklaracije a čiji je unos zabranjen ili ograničen i to:

- lijekovi,
- namirnice (meso i mesni proizvodi, mlijeko i mliječni proizvodi, itd.),
- pesticidi, herbicidi,
- biljke i biljni proizvodi,
- kućni ljubimci,
- oružje,
- kulturna dobra.

U pravilu u EU putnik ne može unositi meso i mesni proizvodi (npr. salama i pašteta), te mlijeko i mliječne proizvode (npr. mlijeko, vrhnja, sir, jogurt).

Pokušaj unosa robe na skriven način ili robe čiji je unos zabranjen ili ograničen je prekršaj kažnjiv novčanom kaznom uz mogućnost oduzimanja robe.

Uvoz rashladnih plinova (freona) zabranjen je fizičkim osobama. Uvoz je dopušten samo registriranim pravnim osobama i obrtnicima.

Roba nekomercijalne naravi, koja se uvozi u osobnoj prtljazi putnika, oslobođena je od plaćanja carine, PDV-a, posebnog poreza, trošarine i drugih javnih davanja pod uvjetom da ne premašuje propisanu ukupnu vrijednost ili propisanu količinu, pri čemu narav ili količina robe u osobnoj prtljazi ne smije ukazivati na uvoz robe komercijalne naravi ili iz komercijalnih razloga.

Svaka fizička osoba koja ulazi u EU ili izlazi iz EU i uz sebe, u svojoj prtljazi ili prijevoznom sredstvu nosi gotovinu u iznosu od 10.000,00 € ili više, odnosno u protuvrijednosti tog iznosa u drugim valutama, obvezna je podnijeti prijavu carinskom službeniku na graničnom carinskom uredu.

Putnik koji nema prebivalište ni uobičajeno boravište na području EU, a koji u okviru putničkog prometa iznosi iz EU dobra kupljena u tuzemstvu, ima pravo tražiti povrat PDV-a za iznesena dobra, osim na goriva.

1. Uvoz robe za osobne potrebe putnika iz trećih zemalja uz oslobođenje uvoznih davanja

Putnik (dalje: fizička osoba ili građanin) u Republiku Hrvatsku (dalje: RH) odnosno Eropsku uniju (dalje: EU) iz trećih zemalja u svojoj osobnoj prtljazi možete unijeti robu koju je kupio ili na drugi način nabavio, uz oslobođenje od uvoznih davanja, bez potrebe da je izričito prijavi carinskom službeniku odnosno prolaskom kroz zelenu traku ili „ništa za prijaviti“:

- 1) u granicama sljedećih vrijednosnih ograničenja:
 - 300,00 € – u cestovnom i željezničkom prometu
 - 430,00 € – u zračnom i pomorskom prometu
 - 150,00 € – za djecu mlađu od 15 godina bez obzira na vrstu prometa

Ako vrijednost pojedinoga predmeta koji se uvozi premašuje navedene vrijednost, u svrhu ostvarivanja oslobođenja, podjela vrijednosti takvoga predmeta nije dopuštena, niti se njegova vrijednost može dijeliti na dvije ili više osoba.

Isto tako, nije dopuštena kumulacija ukupne vrijednosti robe na koju se može ostvarivati pravo na oslobođenje na dvije ili više osoba.

Kao primjer navodimo: ako dvije osobe u jednom prijevoznom sredstvu uvoze dva predmeta od kojih svaki vrijedi po 200,00 €-a, a treći predmet vrijedi 400,00 €-a te koji zajedno vrijede 800,00 €-a, oslobođenje od uvoznih davanja moguće je primijeniti samo na prva dva predmeta koji vrijede po 200,00 €-a, dok je na vrijednost trećeg predmeta od 400,00 €-a neophodno obračunati uvozna davanja. Naprijed navedeno vrijedi neovisno je li za robu izdan jedan ili više odvojenih računa te jesu li članovi iste obitelji/kućanstva.

Ako dvije ili više osoba u jednom prijevoznom sredstvu za putovanje fizičke osobe uvoze više predmeta koji po svojim svojstvima čine jedinstvenu pošiljku/funkcionalnu cjelinu (npr. auto gume, više komada namještaja ili keramičke pločice i materijal za njihovo polaganje), pri čemu svaki putnik posjeduje odvojeni račun za određene predmete na iznos do granice oslobođenja od uvoznih davanja, oslobođenje se neće odobriti ako postoji sumnja odnosno dvojba da roba nije namijenjena za osobne potrebe pojedinih ili svih putnika. Pri tome, ako nema sumnje u vrijednost robe, moguće je primijeniti skraćeni postupak puštanja u slobodni promet uz obračun davanja.

Kada putnici s uobičajenim boravištem izvan EU unose različite repromaterijale te okolnosti njihovog unosa ukazuju da ih namjeravaju ugraditi odnosno komercijalno iskoristiti na području EU (npr. boje, lakovi, kablovi, utičnice, pločice, žbuka, cement, namještaj u rastavljenom stanju, itd.), pri čemu su te robe najčešće povezane s njihovom profesijom (majstori, instalateri i sl.), na ove robe ne može se primijeniti oslobođenje od plaćanja uvoznih davanja, jer nisu namijenjene osobnoj uporabi putnika, te je sa takvim pošiljkama potrebno obračunati uvozna davanja.

U izračun vrijednosti robe na koju se primjenjuje oslobođenje od uvoznih davanja ne uključuje se:

- vrijednost osobne prtljage putnika koja se privremeno uvozi ili se nakon privremenog izvoza ponovno uvozi te vrijednost medicinskih proizvoda neophodnih za putnikove osobne potrebe.
- iznos javnih davanja koja se plaćaju u trećoj zemlji izvoza (najčešće PDV) ako putnik može dokazati da je roba bila ili će biti oslobođena tih davanja u korist kupca. Naime, ako putnik posjeduje obrazac za povrat PDV-a uredno ovjeren od strane carinskog tijela treće zemlje, istim dokazuje da ima pravo na povrat iznosa PDV-a iskazan na računu, te se za potrebe obračuna uvoznih davanja taj iznos ne uračunava u carinsku vrijednost robe. U suprotnom, iznos tih davanja, iskazan na računu, obvezno se uključuje u carinsku vrijednost robe za potrebe obračuna i naplate uvoznih davanja.
- vrijednost trošarinskih proizvoda koji su količinski oslobođeni uvoznih davanja.

2) u granicama sljedećih količinskih ograničenja:

- 40 cigareta / 200 u zračnom prometu
- 20 cigarilosa / 100 u zračnom prometu
- 10 cigara / 50 u zračnom prometu

- 50 grama duhana za pušenje / 250 grama u zračnom prometu
- 50 grama grijanog duhanskog proizvoda
- 10 mililitara e-tekućine
- 50 grama novih duhanskih proizvoda
- 1 litra pića + 22% alc/vol
- 2 litre pića – 22% alc/vol
- 4 litre vina
- 16 litara piva

Svaka količina navedena predstavlja 100% sveukupne dozvoljene količine za duhanske prerađevine te svaka količina alkohola i alkoholnih pića predstavlja 100% sveukupne dozvoljene količine alkohola i alkoholnih pića. U slučaju svakog pojedinog putnika, oslobođenje se može primijeniti na bilo koju kombinaciju proizvoda, pod uvjetom da sveukupni postotak iskorištenih pojedinih odobrenih količina ne prelazi 100 %.

Gore navedeno ne primjenjuje se na putnike mlađe od 17 godina.

Od plaćanja uvoznih davanja oslobođeno je gorivo u standardnim spremnicima svakog prijevoznog sredstva, kao i do 10 litara identične vrste goriva u prikladnim spremnicima za rezervno gorivo.

Opširnije o uvozu odnosno unosu trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda u putničkom prometu autorica će pisati o slijedećem članku.

3) Osobne stvari opravdano potrebne za putovanje

Osobne stvari putnika s uobičajenim boravištem izvan EU, opravdano potrebne za putovanje i izbivanje izvan boravišta kao što su obuća, odjeća, hrana, higijenske potrepštine, prijenosni elektronički uređaji (mobilni telefon, prijenosno računalo, itd.) i sl., koje se privremeno uvozi za osobne potrebe u razumnoj količini (koja ne smije upućivati na to da se radi o uvozu ili izvozu iz komercijalnih razloga odnosno za prodaju), oslobođeni su uvoznih davanja.

Stvari opravdano potrebne za putovanje smatraju se nekomercijalnom robom koje u putnici mogu deklarirati usmeno ili drugim radnjama odnosno prolaskom kroz zelenu traku ili „ništa za prijaviti“:

2. Obračun uvoznih davanja na robu koja prelazi vrijednosna i količinska ograničenja

Ako roba u osobnoj prtljazi putnika prelazi vrijednost ili količinu naprijed navedenih ograničenja, mora se prijaviti carini podnošenjem usmene deklaracije, radi obračuna uvozne carine, PDV-a, posebnog poreza, trošarine i drugih javnih davanja.

Ne prijava robe carinskom službeniku čija vrijednosti ili količina prelazi navedena ograničenja prekršajno je kažnjiv novčanom kaznom uz mogućnost oduzimanja robe.

Carinske formalnosti postupka puštanja u slobodni promet mogu se provesti na graničnom prijelazu u:

- skraćenom postupku carinjenja robe uz podnošenje usmene carinske deklaracije za puštanje u slobodni promet i to isključivo za fizičke osobe putnike te ga da nije dopušteno provoditi i obračun uvoznih davanja izdavati na naziv pravne osobe, obrta, udruge i sl., ili

- carinskom uredu nadležnom za robno carinjenje na kojem će se ocijeniti činjenice bitne za utvrđivanje obveze plaćanja uvoznih davanja.

Usmena deklaracija za puštanje u slobodni promet može se podnijeti za robu komercijalne naravi koja se nalazi u osobnoj prtljazi putnika te se uvozna davanja mogu obračunati u skraćenom postupku pod uvjetom da roba ne premašuje vrijednost od 1.000,00 € ni 1000 kg neto mase.

Za robu veće vrijednosti ili količine mora se podnijeti standardna carinska deklaracija. Primjena jedinstvene stope carine nije dopuštena. Pri tome, skraćeni postupak carinjenja provodi se prema fizičkim osobama putnicima te nije dopušteno obrazac obračuna izdavati na naziv pravne osobe, obrta, udruge i sl. Usmena deklaracija može se podnijeti za izvoz komercijalne robe ako ne premašuje vrijednost od 1.000,00 € ni 1000 kg neto mase. Predmetna roba, ako nije drukčije deklarirana, komercijalna roba smatra se deklariranom za izvoz radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom. Dakle, komercijalna roba koja se na navedene načine deklarira za izvoz ne mora biti sadržaj osobne prtljage te se deklaracija za izvoz, podnese usmeno ili samo drugim radnjama, može prihvatiti i za robu koja se prevozi u vozilima za prijevoz robe.

Okolnosti bitne za primjenu odgovarajućega postupka carinjenja robe utvrđuju uredujući carinski službenici neposredno na graničnim prijelazu.

Na robu nekomercijalne naravi sadržanu u osobnoj prtljazi putnika naplaćuje se carina po jedinstvenoj stopi od 2,5 % (ad valorem), pod uvjetom da vrijednost robe za koju se plaća uvozna carina ne prelazi 700,00 € po pošiljci ili po putniku.

Pri tome je važno utvrditi ispravnu stopu poreza na dodanu vrijednost ovisnu o vrsti robe i u tom smislu obračunati davanja. Jedinstvena stopa carine ne primjenjuje se na robu za koju je propisana stopa carine „slobodno” i na robu iz poglavlja 24 carinske tarife (Duhani i prerađeni nadomjesci duhana) koja je sadržana u osobnoj prtljazi putnika u iznosima koji premašuju ograničenja za ostvarivanje oslobođenja od plaćanja uvoznih davanja. Jedinstvena stopa neće se primijeniti niti ako putnik zahtijeva da se uvozna carina na robu obračuna po stopi koja je za nju propisana u Carinskoj tarifi.

Ako je predmet obračuna uvoznih davanja roba nekomercijalne naravi vrijednosti do 1.200,00 €-a, podrijetlom iz država s kojima Unija ima zaključene ugovore o slobodnoj trgovini ili iz država na koje se primjenjuju jednostrane preferencijalne mjere, prilikom obračuna uvoznih davanja, a temeljem zahtjeva putnika, može se primijeniti povlaštena stopa carine pri čemu nije potrebno zahtijevati podnošenje dokaza o podrijetlu već se prihvaća izjava putnika da su proizvodi podrijetlom iz država ugovornica. Ako vrijednost robe nekomercijalne naravi u osobnoj prtljazi putnika prelazi 1.200,00 € a da bi se mogla primijeniti povlaštena stopa carine za istu je nužno podnijeti odgovarajući dokaz o podrijetlu robe u redovitom postupku uz podnošenje standardne carinske deklaracije na jednom od carinskih ureda za robno carinjenje.

Ako roba nekomercijalne naravi sadržana u osobnoj prtljazi putnika nije oslobođena carine, za istu, osim carine, treba obračunati i druga uvozna davanja (antidampinške i zaštitne carine) koja proizlaze iz relevantnog zakonodavstva EU, ako ista postoje u odnosu na podrijetlo predmetne robe. Slijedom toga, ako fizička osoba unosi robu vrijednosti veće od 300,00 €, na primjer:

- bicikl za osobne potrebe, iz trećih zemalja za koje je propisana antidampinška carina, koji je kupila u Bosni i Hercegovini, na isti je potrebno obračunati i naplatiti propisanu antidampinšku carinu

- betonsko željezo za izgradnju vlastite kuće, koje je kupila u Bosni i Hercegovini, na isto je potrebno obračunati i naplatiti propisanu zaštitnu carinu.

3. Posebnosti unosa robe koja je sadržaj osobne prtljage u cestovnom prometu

Ako ne postoji sumnja u nekomercijalnu narav robe, skraćeni postupak carinjenja se može provesti neovisno je li prijevoznik ujedno i vlasnik robe.

Međutim, vlasnik robe mora imati status putnika u prijevoznom sredstvu kojim se prevozi roba. Stoga nije dopušteno, te je ogledni primjer nepravilnosti, da vlasnik robe na hrvatskoj strani graničnog prijelaza čeka i preuzima robu koju potom deklarira kao robu nekomercijalne naravi. Ako je vlasnik robe osoba u pratnji vozila kojim se prevozi roba tj. nije prijevoznik ili suputnik u vozilu kojim se prevozi roba, radi pouzdanog utvrđenja da se zaista radi o osobnoj prtljazi putnika i robi nekomercijalne naravi, uredujući carinski službenik uputit će putnika na carinski ured za robno carinjenje radi provedbe postupka utvrđivanja odlučnih okolnosti slučaja. Iznimno, ako se neposrednim nadzorom robe i priloženih isprava može nedvojbeno utvrditi da se radi o osobnoj prtljazi putnika i robi nekomercijalne naravi, može se izvršiti obračun davanja u skraćenom postupku carinjenja ili primijeniti oslobođenja od uvoznih davanja, ovisno o ispunjenju uvjeta. U tom slučaju, carinski ured će od putnika zatražiti sačinjavanje posebne izjave o namjeni robe za osobne potrebe.

3.1. Unos robe prijevoznim sredstvima namijenjenim za prijevoz putnika

Skraćeni postupak carinjenja temeljem usmene deklaracije putnika primijeniti će se na robu nekomercijalnoga karaktera koju putnik u cestovnom prometu unosi u motornim vozilima namijenjenim za prijevoz putnika tj. u cestovnim motornim vozilima M kategorije, uključujući robu koja se unosi na motociklu, biciklu ili pješke.

Prijevoz osobne prtljage u priključnom vozilu vozila M1 kategorije (motorna vozila namijenjena za prijevoz putnika koja osim sjedala za vozača imaju najviše osam sjedala), priključnom vozilu autobusa, kamper vozilu i teretnom prostoru »pick-up« vozila s dvostrukom kabinom također se smatra prijevozom u sredstvima za putovanje fizičke osobe, osim ukoliko vrsta, količina, priložene isprave i obrazloženje putnika o namjeni robe upućuju na sumnju u nekomercijalnu narav robe.

3.2. Unos robe prijevoznim sredstvima namijenjenim za prijevoz roba

Međutim **ako se roba prevozi u teretnom prostoru motornih vozila namijenjenih za prijevoz roba tj. vozilima N kategorije (motorna vozila s najmanje četiri kotača, koja su konstruirana i proizvedena za prijevoz roba) i njihovim priključnim vozilima, ne smatra se osobnom prtljagom putnika. Ta roba ne smatra se robom nekomercijalne naravi kao niti robom komercijalne naravi u osobnoj prtljazi putnika, bez obzira je li vlasnik robe prijevoznik ili suputnik u vozilu kojim se prevozi roba ili osoba u pratnji.** Na takvu robu ne može primijeniti oslobođenje od uvoznih davanja kao ni postupak carinjenja u skraćenom postupku.

Samo iznimno, na graničnim prijelazima za međunarodni cestovni promet robe, temeljem detaljno provedene analize konkretnog slučaja te uz obvezno sastavljanje službene bilješke sa

fotodokumentacijom prijevoznog sredstva i robe, može se smatrati osobnom prtljagom i roba koja se prevozi vozilima N1 kategorije (motorna vozila za prijevoz tereta čija najveća dopuštena masa nije veća od 3,5 tone) te se može primijeniti oslobođenje od uvoznih davanja, ovisno o ispunjavanju posebnih uvjeta, ili skraćeni postupak carinjenja, uz kumulativno ispunjenje sljedećih uvjeta:

- konkretna roba po svojim gabaritima/dimenzijama nesporno može biti fizički prevožena vozilima M kategorije (npr. manji komad namještaja, sastavljeni komad namještaja koji originalno zapakiran ima odgovarajuće dimenzije za prijevoz vozilima M kategorije i sl.),
- ne radi se o vozilu koje je posebno tvornički ili na bilo koji drugi način prilagođeno za profesionalni ili specijalizirani prijenos robe (npr. vozila sa stalcima za stolariju, vozila sa utorima ili pregradama i sl.),
- vozilo mora imati zatvorenu karoseriju,
- roba se po svim karakteristikama ukazuje nekomercijalne naravi,
- vozilo je u vlasništvu/najmu/lizingu putnika te je registrirano na ime putnika-fizičke
- osobe/korisnika lizinga putnika-fizičke osobe,
- ne radi se o bilo kojoj vrsti organizirane/profesionalne dostave,
- roba na bilo koji način nije u pratnji osoba koje nisu putnici (tj. majstori, profesionalni radnici za instalaciju, ugradnju i sl.),
- sačinjena je posebna Izjava putnika o namjeni robe za osobne potrebe,
- putovanja putnika i kretanja vozila su analizirana s gledišta uvjeta povremenosti.

4. Ograničenja, zabrane ili druge posebne formalnosti glede obveze posjedovanja odgovarajućih isprava nadležnih tijela, količinskog ograničenja kod unosa ili iznosa određene vrste robe

4.1. Količinska ograničenja kod unosa proizvoda životinjskog podrijetla

U carinsko područje EU u osobnoj prtljazi putnika:

- **nije dopušteno: meso, mlijeko i njihove proizvode, ribu i proizvode ribarstva, druge proizvode životinjskog podrijetla, uključujući mlijeko u prahu za dojenčad, hranu za dojenčad i posebnu hranu koja se koristi zbog medicinskih razloga te hranu za kućne ljubimce koja se koristi zbog zdravstvenih razloga**
- **dopušteno je ako njihova zajednička količina ne prelazi ograničenje mase od 2 kilograma:**
- **mlijeko u prahu za dojenčad, hranu za dojenčad i hranu za posebne medicinske potrebe, pod sljedećim uvjetima:**
 - proizvod nije potrebno hladiti prije potrošnje,
 - riječ je o komercijalno upakiranom proizvodu sa žigom,
 - pakiranje nije oštećeno, osim ako se trenutačno koristi, i
 - namijenjeni su osobnoj uporabi tijekom putovanja,
- **hranu za kućne ljubimce koja se koristi zbog zdravstvenih razloga, pod uvjetom da:**
 - je namijenjena kućnom ljubimcu u pratnji vlasnika,
 - proizvod nije potrebno hladiti prije potrošnje,
 - riječ je o komercijalno upakiranom proizvodu sa žigom,
 - pakiranje nije oštećeno, osim ako se trenutačno koristi,

- **proizvode životinjskog podrijetla kao što su med, jaja, proizvodi od jaja, meso puževa, žablji kraci**
- **dopušteno je ako njihova zajednička količina ne prelazi ograničenje mase od 20 kilograma:**
 - proizvode ribarstva (uključujući svježju, sušenu, kuhanu, osoljenu ili dimljenu ribu i određene ljuskare ili mekušce poput kozica, rakova, neživih dagnji i neživih kamenica) pod uvjetom da:
 - je svježja riba eviscerirana (izvađena joj je utroba),
 - da ukupna masa proizvoda ribarstva ili masa jedne ribe po osobi ne prelazi 20 kilograma, ovisno koja je masa veća.

Dopušteno je bez ograničenja sljedeće vrste proizvoda:

- kruh, kolači, keksi, vafli i oblate, dvopek, tostirani kruh i slični prepečeni proizvodi s manje od 20 % prerađenih mliječnih proizvoda i proizvoda od jaja koji su trajni na sobnoj temperaturi ili su tijekom proizvodnje bili podvrgnuti potpunom kuhanju ili postupku toplinske obrade jednoliko u cijelom proizvodu tako da je sav sirov proizvod denaturiran,
- čokolada i slastice (uključujući slatkiše) s manje od 50 % prerađenih mliječnih proizvoda i proizvoda od jaja koji su trajni na sobnoj temperaturi ili su tijekom proizvodnje bili podvrgnuti potpunom kuhanju ili postupku toplinske obrade jednoliko u cijelom proizvodu tako da je sav sirov proizvod denaturiran,
- dodaci hrani pakirani za krajnjeg potrošača koji sadržavaju manje količine (ukupno manje od 20 %) prerađenih proizvoda životinjskog podrijetla (uključujući glukozamin, kondroitin ili kitosan ili kondroitin i kitosan zajedno) osim mesnih proizvoda,
- masline punjene ribom, tjestenina i rezanci koji nisu miješani niti punjeni mesnim proizvodima s manje od 50 % prerađenih mliječnih proizvoda i proizvoda od jaja koji su trajni na sobnoj temperaturi ili su tijekom proizvodnje bili podvrgnuti potpunom kuhanju ili postupku toplinske obrade jednoliko u cijelom proizvodu tako da je sav sirov proizvod denaturiran
- koncentri juhe i poboljšivači okusa pakirani za krajnjeg potrošača s manje od 50 % ribljih ulja, praha ili ekstrakata koji su trajni na sobnoj temperaturi ili su tijekom proizvodnje bili podvrgnuti potpunom kuhanju ili postupku toplinske obrade jednoliko u cijelom proizvodu tako da je sav sirov proizvod denaturiran (npr. temeljci i začini pakirani za krajnjeg korisnika koji sadrže manje od 50% posto ribljih ulja, praha ili ekstrakata).

Navedena ograničenja izražena u kilogramima odnose se na ograničenja po jednoj osobi tj. putniku te se primjenjuju na svaku skupinu proizvoda te odgovarajuću kombinaciju proizvoda u skupini, npr. jednom putniku iz treće zemlje dopušteno je do 2 kg meda i 2 kg hrane za kućne ljubimce ili 1 kg jaja, 1 kg meda i 2 kg hrane za dojenčad i sl.

Količinska ograničenja kod unosa proizvoda životinjskog podrijetla ne primjenjuje se na putnike koji dolaze iz Andore, Islanda, Lihtenštajna, Norveške, San Marina i Švicarske. Putnici koji dolaze iz Farskih otoka ili Grenlanda mogu do 10 kilograma gore navedenih proizvoda (proizvodi ribarstva bez ograničenja).

Ako fizičke osobe žele uvoziti veće količine proizvoda životinjskog podrijetla od naprijed navedenih ograničenja potrebno ih je uputiti na provedbu obveznog veterinarskog pregleda navedenih proizvoda graničnom veterinarskom inspektoru na najbližoj graničnoj kontrolnoj postaji. Takve pošiljke moraju ispuniti uvjete za komercijalne pošiljke, što znači da takve pošiljke mora pratiti propisani veterinarski certifikat, a pri čemu je putnik kao uvoznik dužan prijaviti prispjijeće

pošiljke nadležnoj graničnoj kontrolnoj postaji radi obavljanja veterinarskog pregleda.

4.2. Dopušten unos kućnih ljubimaca u nekomercijalne svrhe

Unošenje kućnih ljubimaca, u pratnji vlasnika ili osobe ovlaštene od vlasnika, iz trećih zemalja moguće je samo na graničnim prijelazima određenim Pravilnikom o graničnim prijelazima određenim za nekomercijalno premještanje kućnih ljubimaca.

Kućni ljubimci, u pratnji vlasnika ili osobe ovlaštene od vlasnika, mogu se u Uniju unositi iz

Andore, Farskih otoka, Gibraltara, Grenlanda, Islanda, Lihtenštajna, Monaka, Norveške, San Marina, Švicarske i države Vatikan preko svih međunarodnih graničnih prijelaza određenih za međunarodni promet putnika

Dopušten je unos do 5 kućnih ljubimaca po osobi uz obveznu prijavu carinskom službeniku.

Vlasnik ili posjednik kućnog ljubimca u trenutku ulaska u EU obvezan je carinskim službenicima:

- prijaviti kućnog ljubimca
- pokazati identifikacijski dokument (veterinarski certifikat ili putovnicu ovisno o tome je li kućni ljubimac podrijetlom iz EU ili treće zemlje);
- pokazati pisanu izjavu da kućni ljubimci nisu predmet premještanja koje ima za cilj njihovu prodaju ili prijenos vlasništva.

Kod unosa više od pet kućnih ljubimaca isti podliježu veterinarskom pregledu koji obavlja

granični veterinarski inspektor i mogu biti uneseni u EU na za to odobrenim graničnom kontrolnom prijelazu.

Najveći broj pasa, mačaka i pitomih vretica kao kućnih ljubimaca koji na ulaznom graničnom prijelazu podliježu dokumentacijskom i identifikacijskom pregledu te evidentiranju od strane carinskih službenika može prelaziti pet, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- nekomercijalno premještanje kućnih ljubimaca je za potrebe sudjelovanja na natjecanjima,
- izložbama ili sportskim događanjima ili za trening u svrhu takvih događanja,
- posjednik ili ovlaštena osoba dostavi pisani dokaz da su kućni ljubimci ili prijavljeni za
- sudjelovanje na natjecanjima, izložbama ili sportskim događanjima ili za trening u svrhu takvih događanja ili prijavljeni pri organizaciji koja organizira takva događanja,
- kućni ljubimci imaju više od šest mjeseci.

Nekomercijalno premještanje preko granice više od 5 kućnih ljubimaca, osim u slučaju sudjelovanja kućnih ljubimaca na natjecanjima, izložbama ili sportskim događanjima ili na treninzima u svrhu takvih događanja i životinja koje se ne smatraju kućnim ljubimcima u smislu Uredbe (EU) br. 576/2013 dopušteno je samo preko graničnih prijelaza na kojima se nalaze odobrene granični veterinarski prijelazi. Veterinarski pregled takvih kućnih ljubimaca obavlja granični veterinarski inspektor koji je dužan nakon obavljenog veterinarskog pregleda izdati Zajednički zdravstveni ulazni dokument.

Više informacija vezano za nekomercijalno premještanje kućnih ljubimaca te ogleđni primjerci

popisanih obrazaca koji trebaju pratiti kućne ljubimce prilikom njihovog nekomercijalnog premještanja dostupni su na sljedećoj Internet stranici Ministarstva poljoprivrede, Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane: <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=1289>.

Napominjemo da nije dozvoljeno unositi iz drugih zemalja (EU i treće zemlje) u svrhu uvoza, provoza ili privremenog boravka opasne pse pasmine terijera tipa bull koji nisu upisani u FCI registar i njihovih križanaca.

4.3. Nekomercijalni unos pasa, mačaka i pitomih vretica

Posjednik ili ovlaštena osoba u trenutku ulaska u EU iz treće zemlje je obvezan carinskim službenicima:

- prijaviti kućnog ljubimca
- predočiti identifikacijski dokument (veterinarski certifikat ili putovnicu ovisno o tome je li kućni ljubimac podrijetlom iz treće zemlje ili EU)
- predočiti pisanu izjavu da kućni ljubimci nisu predmet premještanja koje ima za cilj njihovu prodaju ili prijenos vlasništva, te
- omogućiti da je kućni ljubimac dostupan za obavljanje pregleda.

Pri unosu pasa, mačaka i pitomih vretica primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- moraju biti odgovarajuće označeni mikročipom (transponderom) ili jasno čitljivom tetovažom. Podaci o tetovaži moraju biti upisani u odgovarajući dio identifikacijskog dokumenta (veterinarskog certifikata ili putovnice) životinje
- mora biti cijepljen protiv bjesnoće od strane ovlaštenog veterinarara
- mora proći test titracija protutijela na bjesnoću.

4.4. Unos ostalih kućnih ljubimaca

Beskralježnjaci (osim pčela, bumbara, mekušaca i rakova), ukrasne akvatične životinje (ukrasne ribice), vodozemci, reptili, ptice (osim peradi) te glodavci i kunići) iz trećih zemalja u države članice EU nisu usklađeni zakonodavstvom EU već se pri nekomercijalnom premještanju ovih kućnih ljubimaca trebaju poštivati zahtjevi propisani u nacionalnom zakonodavstvu određene države članice EU u koju se kućni ljubimac nekomercijalno premješta. Ovi zahtjevi koji su propisani od drugih država članica dostupni su na sljedećoj web stranici EU: https://ec.europa.eu/food/animals/movement-pets/eu-countries-specific-information_en.

Dopušteno je nekomercijalno premještanje u EU iz trećih zemalja kućnih ljubimaca pod uvjetom da:

- životinje ne pokazuju znakove bolesti;
- posjednik životinje ili ovlaštena osoba posjeduje odgovarajući dokument na temelju kojeg se može povezati vlasnika ili ovlaštenu osobu s predmetnom životinjom (npr. potvrda od veterinarara, račun iz trgovine, i sl.);
- su ovisno o životinjskoj vrsti, životinje označene ili ispravno opisane u pratećem dokumentu;
- zaštićene i ugrožene životinjske vrste prilikom kretanja (premjještanja) prati CITES <potvrda/dozvola.

Za ostale kućne ljubimce (ptice, gmazove, zečeve itd.) carinskom službeniku morate pokazati veterinarski certifikat.

4.5. Posebnosti unosa ptica kao kućnih ljubimaca

Pticama kao kućnim ljubimcima NE smatraju se:

- perad (pod pojmom peradi obuhvaćane su kokoši, purani, biserke, patke, guske, prepelice, golubovi, fazani, jarebice i nojevi (ratitae), koji se uzgajaju ili drže u zatočeništvu za rasplod,

proizvodnju mesa ili jaja za prehranu ili obnovu populacije divljih ptica);

- ptice koje se premještaju u komercijalne svrhe.

Navedene životinjske vrste prilikom unosa u Uniju podliježu obveznim službenim veterinarskim kontrolama na GKP.

Prilikom nekomercijalnog premještanja do najviše 5 ptica kao kućnih ljubimaca, u Uniju iz trećih zemalja (osim iz Andore, Države Vatikanskog grada, Farskih Otoka, Gibraltara, Grenlanda, Islanda, Lihtenštajna, Monaka, Norveške, San Marina i Švicarske) moraju biti ispunjeni sljedeći zahtjevi:

- ptice kao kućni ljubimci moraju dolaziti iz države članice Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE),
- ptice kao kućni ljubimce mora pratiti izvorni veterinarski certifikat za nekomercijalno premještanje ptica kućnih ljubimaca u državu članicu iz državnog područja ili treće zemlje sukladan Prilogu II. Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2021/1938, izdan od službenog veterinara treće zemlje podrijetla u kojem mora biti potvrđeno da ptice ispunjavaju uvjete utvrđene u Delegiranoj Uredbi Komisije (EU) 2021/1933 i Provedbenoj Uredbi Komisije (EU) 2021/1938,
- ptice moraju biti podvrgnute provjerama dokumentacije i identiteta u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) br. 576/2013 (uobičajene redovite provjere) ili u skladu s člankom 32. Uredbe (EU) br. 576/2013 (provjere koje se provode u skladu s posebnim odobrenjima izdanim od nadležnih tijela država članica kada se u Uniju unose ptice kao kućni ljubimci koji ne ispunjavaju propisane zahtjeve za nekomercijalni unos u Uniju.

Nekomercijalno premještanje ptica kao kućnih ljubimaca u Uniju iz trećih država je dopušteno samo preko graničnih prijelaza Bajakovo, Stara Gradiška, Nova Sela, Karasovići i Zračna luka Zagreb.

4.6. Iznošenje kućnih ljubimaca iz carinskog područja EU

U skladu s propisima EU i nacionalnim propisima ne postoje ograničenja vezana za izlazak kućnih ljubimaca pa kućni ljubimci u pratnji vlasnika ili osobe ovlaštene od vlasnika mogu napustiti carinsko područje EU, u svrhu nekomercijalnog kretanja u treće zemlje, preko svih graničnih prijelaza određenim za međunarodni promet putnika.

Ako kućni ljubimac napušta carinsko područje EU preko graničnog prijelaza koji nije naveden u Pravilniku o graničnim prijelazima određenim za nekomercijalno premještanje kućnih ljubimaca carinski službenik treba upozoriti vlasnika životinje ili osobu ovlaštenu od vlasnika da u slučaju odbijanja ulaza kućnih ljubimaca u treću zemlju od strane nadležnih tijela treće zemlje, kućni ljubimac neće moći ponovno ući u EU preko graničnog prijelaza preko kojeg je i napustio to područje.

5. Unos i iznos divljih vrsti

Prekogranični promet i trgovina divljim vrstama, sukladno Zakonu o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama („Narodne novine”, br. 94/13 i 14/19), Konvenciji o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka–CITES („Narodne novine–Međunarodni ugovori”, br. 12/99 i 5/00), Uredbi Vijeća (EZ) broj 338/97 od 9. prosinca 1996. o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine tim vrstama (SL L 61, 3.3.1997., str. 1–69) te pripadajućih uredbi Komisije i provedbenih uredbi Komisije (paket tzv. EU Wildlife Trade uredbi) moguć je samo uz podnošenje odgovarajućeg odobrenja ili potvrde nadležnog tijela carinskom službeniku na graničnom carinskom uredu.

Nadležno tijelo za izdavanje potrebnih dopuštenja ili potvrda u RH je Uprava za zaštitu prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Uredbe kojima se na razini EU implementira Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) izravno su primjenjive i obvezujuće za sve države članice.

Carinskoj službi nije potrebno predočiti uvozno ili izvozno dopuštenje ili potvrdu o ponovnom izvozu pri unošenju ili ponovnom unošenju u Zajednicu sljedećih proizvoda uključenih u Prilog B Uredbi (EZ) br. 338/97: (a) kavijar jesetri (*Acipenseriformes* spp.) do najviše 125 g po osobi, (b) „štapići od kiše” od *Cactaceae* spp. (glazbeni instrument izrađen od kaktusa, u obliku tube ispunjene zrcima koji proizvodi zvuk sličan kiši) do tri po osobi, (c) mrtvi obrađeni primjerci *Crocodylia* spp., isključujući meso i lovačke trofeje, do četiri po osobi, (d) ljuštura puža *Strombus gigas*, do tri po osobi, (e) *Hippocampus* spp., do četiri mrtva primjerka po osobi; (f) ljuštura školjkaša *Tridacnidae* spp., do tri primjerka po osobi i najviše tri kg ukupne težine, s time da se primjerkom smatra jedna cijela ljuštura ili dvije odgovarajuće polovice; (g) primjerci drva agara (*Aquilaria* spp. i *Gyrinops* spp.) – do 1 kg drvnih strugotina, 24 ml ulja i dva seta perlica ili krunica (ili dvije ogrlice ili narukvice) po osobi.

6. Unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u osobnoj prtljazi putnika

Bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti čiji je unos u EU zabranjen u bilo kojoj količini definirani su sljedećim propisima i to;

- Provedbena uredba (EU) 2019/2072 – Prilog VI.
- Provedbena uredba (EU) 2018/2019 – Prilog I.

Ovi popisi sadržavaju nazive bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, oznaku KN i treće zemlje, skupine trećih zemalja ili određeno područje treće zemlje na koje se zabrana odnosi. Navedeno bilje, biljne proizvode i druge predmete te opasne štetne organizme kojima su zaraženi, zabranjeno je unositi u EU u bilo kojoj količini. Ako putnik carinskom službeniku deklarira bilje, biljne proizvode i druge predmete čiji je unos u EU zabranjen, carinski službenik ovlašten je i dužan isto oduzeti radi uništenja.

ističemo...

Sjeme i/ili bilje za sadnju koje čini dio osobne prtljage putnika dopušteno je unijeti uz fitosanitarni certifikat iz zemlje podrijetla bilja te obveznu službenu kontrolu na graničnoj kontrolnoj postaji koju obavljaju fitosanitarni inspektori.

Putnik ili od njega ovlaštena osoba (ovlašteni carinski zastupnik) dužan je:

- podnijeti prijavu za službenu kontrolu putem sustava TRACES, generirajući u tom sustavu zajednički zdravstveni ulazni dokument za bilje i biljne proizvode (ZZUD-PP; eng. CHED-PP) te podnijeti sjeme i/ili bilje za sadnju fitosanitarnom inspektoratu radi provedbe službene kontrole,
- podnijeti standardnu (elektroničku) carinsku deklaraciju za puštanje u slobodni promet, kojoj prilaže ovjereni ZZUD-PP.

Izuzetno, ako putnik carinskom službeniku usmeno prijavi sjeme i/ili bilje za sadnju za koje posjeduje fitosanitarni certifikat, pri čemu je propustio podnijeti prethodnu prijavu za fitosanitarni pregled, carinski službenik ga treba uputiti da podnese prijavu za fitosanitarni pregled i standardnu carinsku deklaraciju sukladno naprijed opisanom

postupku te ga upozoriti na posljedice ukoliko ne postupi po uputi (oduzimanje robe) radi uništenja.

Nesukladno sjeme i bilje za sadnju je ono koje je na popisu zabranjenih vrsta, za koje nije izdan ovjereni ZZUD-PP te ono podneseno (deklarirano ili ne) na graničnom prijelazu na kojem ne postoji granična kontrolna postaja (osim ako putnik posjeduje fitosanitarni certifikat, kada može biti upućen na najbližu graničnu kontrolnu postaju, kada je to moguće).

Bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti koje čini dio osobne prtljage putnika čiji je unos dopušten uz fitosanitarni certifikat iz zemlje podrijetla bilja definirani su Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/2072 u:

- Prilogu XI, Dijelu A i Dijelu B i
- Prilogu XII.

Unos, uz posjedovanje valjanog fitosanitarnog certifikata, u količinama namijenjenima za osobnu uporabu putnika ili članova njegove obitelji, dopušten je na svim graničnim prijelazima za međunarodni promet putnika uz prethodnu provedbu službenih kontrola od strane carinskih službenika. **Bilje i biljni proizvodi za koje putnik ne posjeduje fitosanitarni certifikat** smatra se nesukladnim i obavezno se oduzima.

Također, nesukladnost postoji i kada putnik posjeduje fitosanitarni certifikat ali unosi veće (komercijalne) količine bilja i biljnih proizvoda, koje se ne mogu smatrati namijenjenim za osobnu uporabu.

Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/2072, Prilogom XI, Dijelom C, određen je sjedeći popis bilja (plodova) za čiji unos iz trećih zemalja na području EU nije potreban fitosanitarni certifikat odnosno dopušten je unos:

- ananas, svjež ili suh (ananas comosus),
- kokosov orah, svjež ili suh, neovisno je li oljušten ili oguljen ili ne (cocos nucifera),
- durian (durio zibethinus),
- banane, uključujući banane za kuhanje, svježe ili suhe (musa),
- datulje, svježe ili suhe (phoenix dactylifera).

Za navedene plodove nema fitosanitarnih zahtjeva ni ograničenja i mogu se u smislu fitosanitarnih propisa slobodno unositi u EU. Navedene plodove za osobnu uporabu putnika dopušteno je unijeti u EU kao robu nekomercijalne naravi

7. Unos i iznos oružja

Granični carinski ured će dopustiti unos oružja i pripadajućeg streljiva koje se mogu nabavljati i posjedovati samo ako je putnik unos prethodno prijavio graničnoj policiji i za isti dobio odgovarajuće odobrenje (za vrste oružja i streljiva za koje nije potrebno odobrenje, granična policija mora ovjeriti ispravu o nabavci—račun).

Iznošenje oružja i streljiva može se izvršiti samo uz posjedovanje oružnog lista ili potvrde o prijavljenom oružju kategorije C.

Putnici koji imaju boravište u inozemstvu mogu radi lova privremeno unositi lovačko oružje i pripadajuće streljivo ako im je isto upisano u putnu ispravu, a u protivnom moraju ishoditi odgovarajuće zasebno odobrenje postaje granične policije na posebnom obrascu. Pri tome, oružje i pripadajuće streljivo može se prenositi preko državne granice samo na međunarodnim prijelazima, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

8. Unos lijekova

Unošenje gotovih lijekova za osobne potrebe putnika moguće je u količinama potrebnim najviše za liječenje do mjesec dana (uz uvjet da su odobreni od nadležnih tijela države proizvođača) i to uz posjedovanje odgovarajuće medicinske dokumentacije (prijepisa povijesti bolesti, potvrde liječnika).

Unošenje lijekova koji sadrže drogu za osobne potrebe putnika, moguće je u količini potrebnoj za liječenje do najviše 5 dana, i to također uz posjedovanje medicinske dokumentacije, iz koje proizlazi neophodnost uzimanja odnosnoga lijeka (preslike recepta za lijek, prijepisa povijesti bolesti ili ovjerene liječničke potvrde). Ako se radi o osobama koje su na supstitucijskoj terapiji bolesti ovisnosti odnosno terapiji malignih bolesti, količina lijeka može biti za 15 dana osobne uporabe.

Posjedovanje lijeka koji sadrži drogu, u količini većoj od dopuštene, ili bez odgovarajuće medicinske dokumentacije, te neprijavlivanje lijeka predstavlja prekršaj, a odnosni lijek se privremeno zadržava pod carinskim nadzorom do okončanja prekršajnog postupka pri Prekršajnom sudu.

9. Izvoz i uvoz kulturnih dobara

Privremeni izvoz kulturnih dobara izvan područja RH u treće zemlje obavlja se uz predočenje dozvole za izvoz kulturnoga dobra, a privremeno iznošenje kulturnih dobara u države članice EU obavlja se uz predočenje dozvole za iznošenje kulturnog dobra. Neovisno o tome, radi li se o stranom ili hrvatskom državljaninu, za uvoz/unošenje odnosnih dobara u RH putnik mora posjedovati odgovarajuću dozvolu nadležnog državnog tijela države iz koje se dobro iznosi i isto predočiti carinskom službeniku.

Osoba koja kulturno dobro želi iznijeti iz RH, mora ishoditi odobrenje za njeno iznošenje, za koje je u RH nadležno Ministarstvo kulture, te isto također predočiti carinskom službeniku. Kulturna dobra mogu se iznositi samo privremeno.

Pod pokretnim kulturnim dobrima u smislu navedenog Zakona smatraju se:

- zbirke predmeta u muzejima, galerijama, knjižnicama i drugim ustanovama kao i drugim pravnim osobama te državnim i upravnim tijelima uključujući i kod fizičkih osoba,
- crkveni inventar i predmeti,
- arhivska građa, zapisi, dokumenti, pisma i rukopisi,
- filmovi,
- arheološki nalazi,
- antologijska djela likovnih i primijenjenih umjetnosti i dizajna,
- etnografski predmeti,
- stare i rijetke knjige, novac, vrijednosni papiri; poštanske marke i druge tiskovine,
- dokumentacija o kulturnim dobrima,
- kazališni rekviziti, skice, kostimi i sl.,
- uporabni predmeti (namještaj, odjeća, oružje i sl.) prometna i prijevozna sredstva i uređaji, predmeti koji su značajna svjedočanstva razvitka znanosti i tehnologije, te
- druge pokretne stvari od umjetničkoga, povijesnoga, paleontološkoga, arheološkoga, antropološkoga i znanstvenog značaja.

Ako se radi o robi koja nije kulturno dobro ali bi zbog svojih svojstava mogla biti neopravdano smatrana kulturnim dobrom, nadležno tijelo može izdati potvrdu kojom utvrđuje da se ne radi o kulturnom dobru te da nema zapreke za izvoz/iznošenje predmeta iz RH. Potvrda se izdaje na obrascu sadržanom u Dodatku IV Pravilnika o

uvjetima za davanje dozvole radi izvoza i iznošenja kulturnih dobara iz RH. Izvornik predmetne dozvole putnik će predočiti carinskom službeniku na mjestu gdje roba napušta carinsko područje EU. Tijelo nadležno za izdavanje dozvola za izvoz/iznošenje i potvrde da se ne radi o kulturnom dobru je konzervatorski odjel Ministarstva kulture na području kojega se kulturno dobro nalazi, a za područje grada Zagreba, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode.

10. Privremeni uvoz

Osobe s poslovnim nastanom izvan EU, mogu uz potpuno oslobođenje od uvoznih davanja, privremeno unositi razne osobne stvari i predmete za sportske aktivnosti radi njihova korištenja za svoje osobne potrebe, kao i potrebe članova obitelji. Na identičan način i osobe sa prebivalištem u Uniji, mogu privremeno iznositi predmete koji su im potrebni za vrijeme boravka u trećim zemljama.

Osobne stvari putnika, u okviru privremenog uvoza, obuhvaćaju sve predmete, nove ili rabljene, što ih putnik s razlogom može trebati radi osobne uporabe za vrijeme putovanja, uzimajući u obzir sve okolnosti putovanja, ali isključujući svu robu koja se uvozi u komercijalne svrhe. Pod osobnim predmetima smatraju se primjerice video kamere, prijenosni TV aparati i audio uređaji, foto aparati, prijenosna osobna računala, oprema za kampiranje, jedrenje, ronjenje, skijanje, klizanje, planinarenje, kamp kućice, plovila za razonodu, prijenosni medicinski uređaji s priborom (ukoliko su putniku neophodni), i slično.

Unos ove robe obavlja se bez posebnih carinskih formalnosti usmenim deklariranjem ili deklariranjem radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom na graničnom prijelazu. Ponovno iznošenje navedenih predmeta obavlja se na isti način.

11. Povrat porezna na dodanu vrijednost u putničkom prometu

Putnik koji u okviru putničkog prometa iznosi iz EU dobra kupljena u tuzemstvu pri naknadnom oslobođenju od PDV-a ima pravo tražiti povrat PDV-a za iznesena dobra, osim na goriva, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- da putnik nema prebivalište ni uobičajeno boravište na području EU, što dokazuje putovnicom ili osobnom iskaznicom,
- da je ukupna vrijednost kupljenih dobara s PDV-om iskazana na jednom računu veća od 100,00 €,
- da je kupac ili netko u njegovo ime prevezao dobra kupljena u RH na područje izvan EU prije isteka roka od tri mjeseca nakon mjeseca u kojem je obavljena isporuka,
- da postoji dokaz o izvozu, izvornik računa i obrazac PDV-P potvrđen od carinskog ureda države na čijem području su dobra iznesena iz EU.

Na zahtjev kupca koji nema prebivalište ni uobičajeno boravište na području EU, prodavatelj izdaje Obrazac PDV-P. Obrazac PDV-P popunjava se u tri primjerka od kojih se jedan primjerak (izvornik) daje kupcu, jedan primjerak prodavatelj odlaže u svoju dokumentaciju, a jedan primjerak ostaje Carinskoj upravi.

Prodavatelj dobara u Obrascu PDV-P iskazuje ukupno naplaćen iznos, iznos naknade bez PDV-a, iznos PDV-a i ukupan iznos PDV-a koji se vraća kupcu ili podnosiocu zahtjeva.

Prodavatelj naplaćuje od kupca ukupnu cijenu dobara s PDV-om. PDV sadržan u vrijednosti prodanih dobara, prodavatelj može izračunati primjenom preračunane stope PDV-a na prodajnu vrijednost tih dobara. **Kupcu ili podnosiocu zahtjeva vraća se plaćeni PDV ako u roku**

od šest mjeseci od dana izdavanja računa dostavi ovjereni izvornik Obrasca PDV-P prodavatelju od kojega je kupio dobra. Ovjereni izvornik Obrasca PDV-P predstavlja zahtjev za povrat PDV-a. Ako se ovjereni izvornik Obrasca PDV-P dostavlja poštom, kupac ili podnositelj dostavlja prodavatelju broj računa na koji će se vratiti plaćeni PDV. Troškove platnog prometa za doznačeni iznos PDV-a snosi kupac. Plaćeni PDV vraća se u gotovinskom isplatom ili uplatom na račun koji navede kupac ili podnositelj zahtjeva. Ako je isplata u gotovini prodavatelj je obavezan PDV vratiti odmah, a ako doznačuje na račun kupca ili podnositelja zahtjeva onda u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva. Kupac ili podnositelj zahtjeva potpisom na Obrascu PDV-P potvrđuje primitak vraćenog PDV-a u gotovu novcu.

Kupac koji želi ostvariti povrat plaćenog PDV-a obavezan je pri izlasku iz EU dati na uvid račune i kupljena dobra carinskom uredu, putovnicu ili osobnu iskaznicu te dati na ovjeru izvornik Obrasca PDV-P. Carinski ured ovjerava Obrazac PDV-P potpisom i faksimilom ovlaštenog carinskog službenika te otiskom pečata i unosi datum prelaska dobara preko carinske crte odnosno datum izvoznog carinjenja.

12. Prijava gotovine u putničkom prometu

Unos gotovine u EU i iznos gotovine iz EU slobodan je i bez ograničenja u svoti za sve fizičke osobe, koje mogu uz prijavu carinskom službeniku nesmetano prenositi bilo koju svotu gotovine u bilo kojoj valuti. Gotovinom se smatra: gotov novac – novčanice i kovanice koje su u optjecaju kao sredstvo plaćanja ili su bile u optjecaju kao sredstvo plaćanja, a i dalje ih je moguće zamijeniti preko financijskih institucija ili središnjih banaka; druga sredstva plaćanja – na primjer: čekovi, putnički čekovi, zadužnice ili novčani nalozi na kojima nije navedeno ime korisnika i po prvi put od 3. lipnja 2021. kovanice s udjelom zlata od najmanje 90% i poluge, zrnca ili grumene s udjelom zlata od najmanje 99,5%.

ističemo...

Svaka fizička osoba koja ulazi u EU ili izlazi iz EU i uz sebe, u svojoj prtljazi ili prijevoznom sredstvu nosi gotovinu u iznosu od **10.000,00 € ili više**, odnosno u protuvrijednosti tog iznosa u drugim valutama, obvezna je **podnijeti prijavu carinskom službeniku** na graničnom carinskom uredu.

Za prijavu gotovine primjenjuje se Obrazac – prijava gotovine, koji se može elektronički ispuniti i poslati na e-mail adresu: operativno@carina.hr ili se može ispisati te tako predati carinskom službeniku na graničnom carinskom uredu. Obrazac za prijavu se može ispuniti i na samom graničnom uredu. Ako raspoloživi prostor na obrascu za prijavu nije dovoljan, upotrebljava se dodatni list koji se smatra njegovim sastavnim dijelom. Obrazac se može ispuniti na hrvatskom ili engleskom jeziku.

Opširnije o unosu i iznosu novca u putničkom prometu i Obrazac – prijava odnosno novim pravilima koja su na snazi od 3. lipnja 2021. nalaze se na Internet stranici Carinske uprave pod linkom: [Carinska uprava – Unos i iznos novca \(nova pravila od 3. lipnja 2021.\)](#).